

28.03.2018

Puolustusministeriö
HO/Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi puolustusvoimista annetun lain 37 §:n ja Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Sisäministeriön lausunto

Sisäministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Sisäministeriön rajavartio-osasto on ollut mukana lausuntopyynnön kohteena olevan hallituksen esityksen valmistelussa. Myös sisäministeriössä on käynnissä vastaava lainsäädäntöhanke Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 10 ja 26 §:n muuttamiseksi. Edellä mainittu hallituksen esitysluonnos on tällä hetkellä lausuntokierroksella. Sisäministeriöstä lausunnonlehtien lähteneessä hallituksen esitysluonnoksessa on päädytty ehdottamaan niin sanottua vastavuoroisuusperiaatetta kaksoiskansalaisuutta koskevien mahdollisten uhkien torjuntaan. Sisäministeriö on liittännyt lausuntopyyntöönsä myös vaihtoehtoisen, kaksoiskansalaisuutta koskevan ns. totaaliikieltosääntelymallin, ja pyytänyt lausunnonantajia antamaan näkemyksensä, kumpaa sääntelytapaa ne kannattavat. Sisäministeriö pitää tärkeänä, että sisäministeriön ja puolustusministeriön välillä käytäisiin tarkentava keskustelu lakien yhteensovittamisesta ja että lausuntokierrosten jälkeinen jatkovalmistelu erityisesti liittyen kaksoiskansalaisuutta koskevaan perusratkaisuun toteutettaisiin tiiviissä yhteistyössä ministeriöiden välillä. Tärkeää on myös, että sekä puolustusministeriössä että sisäministeriössä valmistellut hallituksen esitykset annetaan eduskunnalle samanaikaisesti.

Sisäministeriö kiinnittää lisäksi huomiota esityksen yleisperustelujen kohtaan 2.1, jossa käsitellään kansalaisuutta ja sitä koskevia säännöksiä. Siinä todetaan, että entinen Suomen kansalainen ja pohjoismaan kansalainen voi saada kansalaisuuden ilmoitusmenettelyllä. Kansalaisuuslain (359/2003) mukaan ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluu myös muita tilanteita, joista säädetään lain 26–28 §:ssä. Kaikkia niitä ei ole välttämätöntä luetella yleisperusteluissa, mutta kyseisessä kohdassa voisi mainita, että kyse on esimerkeistä, ei tyhjistä luettelosta. Sama huomio pätee samassa kohdassa olevaan viittaukseen eurooppalaiseen kansalaisuusyleissopimukseen. Esityksessä todetaan, että yleissopimus edellyttää kaksoiskansalaisuuden sallimista silloin kun se saadaan syntymän tai avioliiton perusteella. Tämä pitää paikkansa, mutta yleissopimuksessa määrätään myös, että sopimusvaltio ei saa asettaa toisen valtion kansalaisuudesta vapautumista tai sen menettämistä sopimusvaltion kansalaisuuden saamisen tai säilyttämisen ehdoksi, jos tällainen vapautuminen tai menettäminen ei ole mahdollista tai jos sitä ei voida kohtuudella edellyttää.

Vt. Kansliapäällikkö,
Pelastusylijohtaja

Esko Koskinen

Erityisasiantuntija

Leena Morri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 28.03.2018 klo 11:54. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

28.03.2018

Liitteet

-

Jakelu

Puolustusministeriön kirjaamo

Tiedoksi

Sisäministeri Mykkänen
Erityisavustajat Andersson-Bohren, Rautanen
Puolustusministeriö, vanhempi hallitussihteeri Herrala
Sisäministeriön osastot